

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 48/16

Luxemburg, 4 mei 2016

Arresten in de zaken C-358/14 Polen/Parlement en Raad, C-477/14 Pillbox 38(UK) Limited/Secretary of State for Health en C-547/14 Philip Morris Brands SARL e.a./Secretary of State for Health

De nieuwe richtlijn van de Europese Unie voor tabaksproducten is geldig

Zowel de uitgebreide standaardisering van de verpakkingen als het toekomstige verbod op mentholhoudende sigaretten in de Unie en de specifieke regelgeving voor elektronische sigaretten zijn rechtmatig

De nieuwe richtlijn van 2014 voor tabaksproducten¹ heeft ten eerste tot doel de interne markt van tabaks- en aanverwante producten beter te doen functioneren, waarbij wordt uitgegaan van een hoog niveau van bescherming van de volksgezondheid, en ten tweede tot doel aan de verplichtingen van de Unie die voortvloeien uit de WHO-Kaderovereenkomst voor de bestrijding van tabaksgebruik² te voldoen.

Krachtens deze richtlijn is het vanaf 20 mei 2020³ met name verboden tabaksproducten die een kenmerkend aroma bevatten in de handel te brengen en moeten de etikettering en de verpakking van tabaksproducten worden gestandaardiseerd. Ook voorziet zij in een specifieke regeling voor elektronische sigaretten.

Polen, ondersteund door Roemenië, betwist voor het Hof van Justitie het verbod op mentholhoudende sigaretten (zaak C-358/14). In de twee andere zaken (C-477/14 en C-547/14) wenst de High Court of Justice of England and Wales, Queen's Bench Division (Administrative Court) [hooggerechtshof van Engeland en Wales, afdeling van de Queen's Bench (bestuursrechter)] van het Hof te vernemen of een serie bepalingen van de richtlijn voor tabaksproducten geldig is.

Bij zijn arresten van heden **verwerpt het Hof het beroep van Polen en bevestigt het de geldigheid van de bepalingen van de richtlijn** die het heeft onderzocht.

Met betrekking tot allereerst het verbod op mentholhoudende sigaretten stelt het Hof vast dat tabaksproducten met een kenmerkend aroma (of dit nu menthol of een ander aroma is) ten eerste objectieve soortgelijke kenmerken vertonen en ten tweede gelijksoortige effecten hebben op het beginnen met en blijven roken. Het herinnert eraan dat menthol door zijn aangename aroma beoogt tabaksproducten aantrekkelijker te maken voor de consument, en dat het minder aantrekkelijk maken van deze producten kan bijdragen aan de vermindering van tabaksgebruik en verslaving onder nieuwe en vaste gebruikers.

Het Hof stelt vervolgens vast dat de regelingen van de lidstaten sterk uiteenliepen toen deze richtlijn werd vastgesteld. Sommige lidstaten hadden namelijk lijsten van toegestane of verboden aroma's opgesteld, terwijl andere geen bijzondere regelgeving op dit punt hadden vastgesteld. Bovendien is het Hof van oordeel dat de richtlijn met het verbod om tabaksproducten met een kenmerkend aroma in de handel te brengen, voorkomt dat de regelingen van de lidstaten zich

¹ Richtlijn 2014/40/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de productie, de presentatie en de verkoop van tabaks- en aanverwante producten en tot intrekking van richtlijn 2001/37/EG (PB L 127, blz. 1).

² Kaderovereenkomst van de Wereldgezondheidsorganisatie voor de bestrijding van tabaksgebruik, ondertekend te Genève op 21 mei 2003.

³ Dit verbod wordt van toepassing op tabaksproducten met een kenmerkend aroma waarvan het verkoopvolume in de gehele Unie 3 % of meer van een bepaalde productcategorie vertegenwoordigt.

heterogeen ontwikkelen. Het Hof is derhalve van oordeel dat een dergelijk verbod de interne markt voor tabaks- en aanverwante producten beter doet functioneren en tegelijkertijd geschikt is om een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid te verzekeren, met name voor jongeren.

Voorts oordeelt het Hof dat de wetgever van de Unie in de uitoefening van zijn ruime beoordelingsmarge op goede gronden een verbod mocht opleggen, omdat de door Polen aanbevolen, minder ingrijpende maatregelen niet even geschikt blijken om de nagestreefde doelstelling te verwezenlijken. Volgens het Hof kunnen noch het verhogen van de minimumleeftijd voor de consumptie van alleen die tabaksproducten die een kenmerkend aroma bevatten, noch het verbod op de grensoverschrijdende verkoop van tabaksproducten, noch tot slot het op de etikettering aanbrengen van een gezondheidswaarschuwing met de vermelding dat tabaksproducten die een kenmerkend aroma bevatten even schadelijk zijn voor de gezondheid als andere tabaksproducten, deze producten immers minder aantrekkelijk maken en dus voorkomen dat personen van een leeftijd die boven de vastgestelde drempel ligt, beginnen met roken. Tot slot oordeelt het Hof dat een dergelijk verbod niet strijdig is met het subsidiariteitsbeginsel.

Met betrekking tot de standaardisering van de etikettering en de verpakking van tabaksproducten verklaart het Hof om te beginnen dat de lidstaten alleen verdere voorschriften mogen handhaven of invoeren met betrekking tot de aspecten van de verpakking van tabaksproducten die niet bij de richtlijn zijn geharmoniseerd.

Wat betreft het verbod om op de etikettering van de verpakkingseenheden, op de buitenverpakking alsook op het tabaksproduct zelf elementen en kenmerken aan te brengen die kunnen bijdragen aan de aanprijzing van deze producten of het verbruik ervan kunnen aanmoedigen, zelfs indien deze elementen of kenmerken feitelijk juist zijn, oordeelt het Hof dat dit verbod de consumenten kan beschermen tegen de risico's in verband met tabaksgebruik en niet verder gaat dan noodzakelijk ter verwezenlijking van de nagestreefde doelstelling. Verder oordeelt het Hof dat de regels die in hoofdzaak betrekking hebben op de ongeschondenheid van de gezondheidswaarschuwingen nadat het pakje is geopend, de positie en de minimumafmetingen van de algemene gezondheidswaarschuwingen, de vorm van de verpakkingseenheden van sigaretten en het minimumaantal sigaretten per verpakkingseenheden, evenredig zijn.

Voorts stelt het Hof vast dat de wetgever van de Unie de grenzen van hetgeen passend en noodzakelijk is niet heeft overschreden door te bepalen dat op elke verpakkingseenheid en op elke buitenverpakking gecombineerde gezondheidswaarschuwingen moeten staan die bestaan uit een tekst en een kleurenfoto en 65 % van de buitenvoorkant en -achterkant van iedere verpakkingseenheid beslaan.

Wat betreft de specifieke regeling voor elektronische sigaretten, die met name voorziet in een verplichting voor fabrikanten en importeurs om de nationale autoriteiten in kennis te stellen van ieder product dat zij in de handel willen brengen (met daarbij een standstillverplichting van zes maanden), in specifieke waarschuwingen, in een maximumnicotinegehalte van 20 milligram per milliliter, in een verplichting tot het bijvoegen van een bijsluiter, in een bijzonder verbod op reclame en sponsoring en in verplichtingen tot jaarlijks rapporteren, merkt het Hof op dat deze sigaretten objectief andere kenmerken hebben dan tabaksproducten. Door op deze sigaretten een andere en bovendien minder strenge regeling toe te passen dan op tabaksproducten, heeft de wetgever van de Unie het beginsel van gelijke behandeling niet geschonden.

Het Hof merkt verder op dat de nationale regels inzake de voorwaarden waaraan elektronische sigaretten en navulverpakkingen moeten voldoen, gelet op de groeiende markt van deze producten, naar hun aard belemmeringen kunnen vormen voor het vrije verkeer van goederen indien zij niet op het niveau van de Unie worden geharmoniseerd. Ook constateert het Hof dat de richtlijn, door lidstaten toe te staan de grensoverschrijdende verkoop van elektronische sigaretten en navulverpakkingen te verbieden en door bepaalde gemeenschappelijke regels vast te stellen voor de lidstaten die deze niet verbieden, de lidstaten in staat stelt te verhinderen dat de conformiteitsvoorschriften worden omzeild.

Het Hof benadrukt dat de gebleken en mogelijke risico's in verband met het gebruik van elektronische sigaretten, de wetgever van de Unie hebben genoopt tot optreden in overeenstemming met de vereisten die voortvloeien uit het voorzorgsbeginsel. In dit verband blijkt het toepassen van een kennisgevingsstelsel op elektronische sigaretten niet kennelijk ongeschikt of kennelijk verder te gaan dan noodzakelijk om het door de wetgever van de Unie beoogde doel te bereiken. Verder verwerpt het Hof het argument dat de verplichting die aan fabrikanten en importeurs van elektronische sigaretten en navulverpakkingen wordt opgelegd om jaarlijks bepaalde gegevens ter kennis van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten te brengen zodat deze autoriteiten de ontwikkeling van de markt kunnen volgen, het evenredigheidsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel schendt. Ook heeft de wetgever, door het maximumnicotinegehalte in de vloeistof van elektronische sigaretten vast te stellen op 20 milligram per milliliter, niet willekeurig opgetreden of kennelijk de grenzen overschreden van hetgeen passend en noodzakelijk was ter verwezenlijking van de doelstelling van de richtlijn.

Het Hof verklaart tevens dat het niet onevenredig is te eisen dat de verpakkingseenheden van elektronische sigaretten en navulverpakkingen een afzonderlijke bijsluiter bevatten en dat het evenmin onevenredig is commerciële mededelingen en sponsoring voor elektronische sigaretten en navulverpakkingen in wezen te verbieden. Daarenboven tast het verbod dat marktdeelnemers is opgelegd om hun producten aan te prijzen, de wezenlijke inhoud van de vrijheid van ondernemerschap en van het eigendomsrecht als neergelegd in het Handvest van de grondrechten van de Unie niet aan.

Tot slot stelt het Hof vast dat de specifieke regeling die op elektronische sigaretten van toepassing is, niet strijdig is met het subsidiariteitsbeginsel.

NOTA BENE: Het beroep tot nietigverklaring strekt tot nietigverklaring van met het recht van de Unie strijdige handelingen van de instellingen van de Unie. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de lidstaten, de Europese instellingen en particulieren bij het Hof van Justitie of het Gerecht een beroep tot nietigverklaring instellen. Indien het beroep gegrond is, wordt de handeling nietig verklaard. De betrokken instelling moet in voorkomend geval voorzien in de door de nietigverklaring van de handeling ontstane leemte in de regelgeving.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De volledige tekst van de arresten ([C-358/14](#), [C-477/14](#) en [C-547/14](#)) is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van de arresten zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106